

Akcie jsou na 13letých minimech

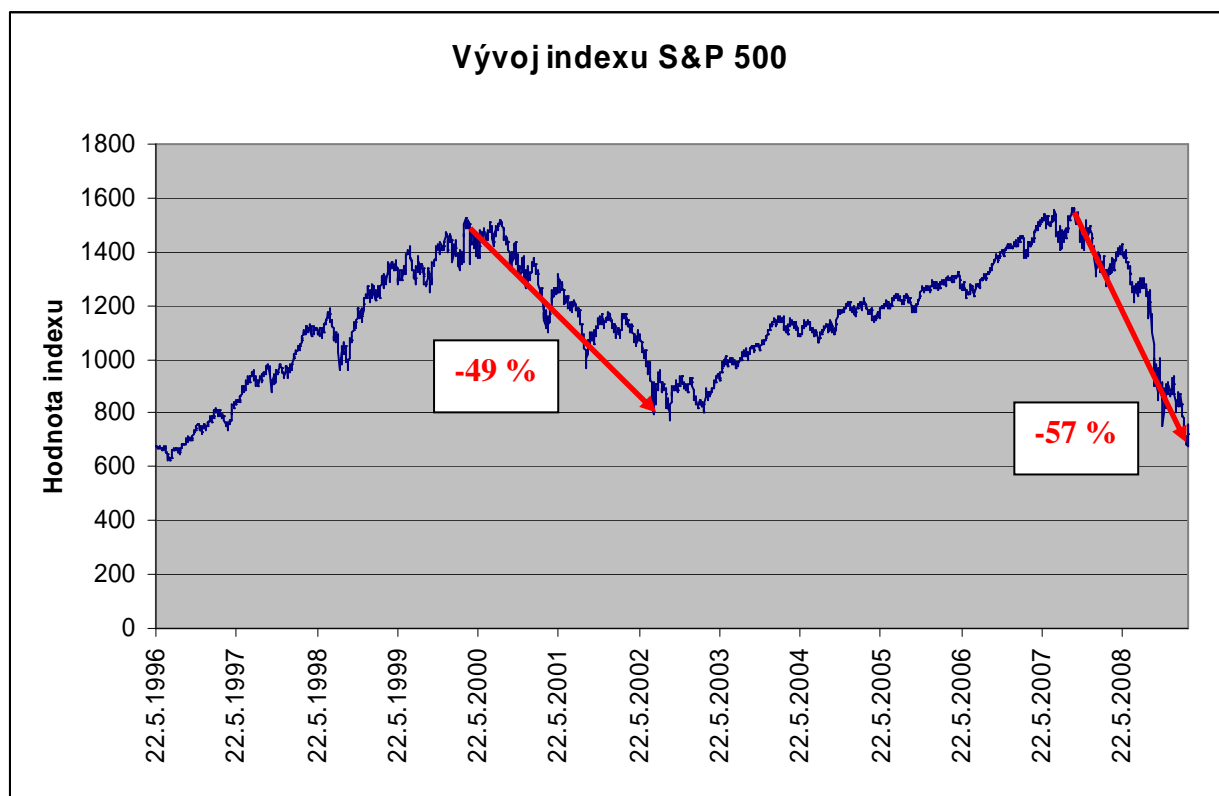
Akciové trhy se ocitají na hodnotách, kde byly naposledy před 12 lety. Kdo investoval do akcií před 12 lety, ten je dnes na svém. Kdo hodlá investovat nyní, ušetřil 12 let času. Kupuje za stejné ceny, za jaké se prodávalo před 12 lety. Co nám může historie ukázat?

13letá minima

Akciové trhy po svém propadu jsou na hodnotách, na kterých byly naposledy 22. 5. 1996. Tedy téměř před 13 lety. Pokud tedy výkon akcií měříme indexem S&P 500. Pokud nakoupíme fond, museli bychom zohlednit poplatky, odchylku fondu od indexu a podobně. Navíc bychom pro české investory museli počítat s kursovým rizikem.

22. 5. 1996 byl index S&P 500 na hodnotě 678 bodů. Za necelých 13 let, (9. 3. 2009) byla hodnota indexu 676 bodů. Tedy skoro stejná jako před dlouhými 13 lety.

Přesnější vývoj indexu je vidět na následujícím grafu (graf 1)

Graf 1

Za toto dlouhé období trhy zaznamenaly dva výrazné poklesy:

- 1) splasknutí internetové bubliny a
- 2) hypoteční a finanční krize.

Přičemž druhé období trumflo to předchozí (co se hloubky propadu týče).

Splasknutí internetové bubliny znamenalo pokles trhů o 49 % a odehrálo se v období od 24. 3. 2000 do 9. 10. 2002. Tedy za zhruba 2,5 roku.

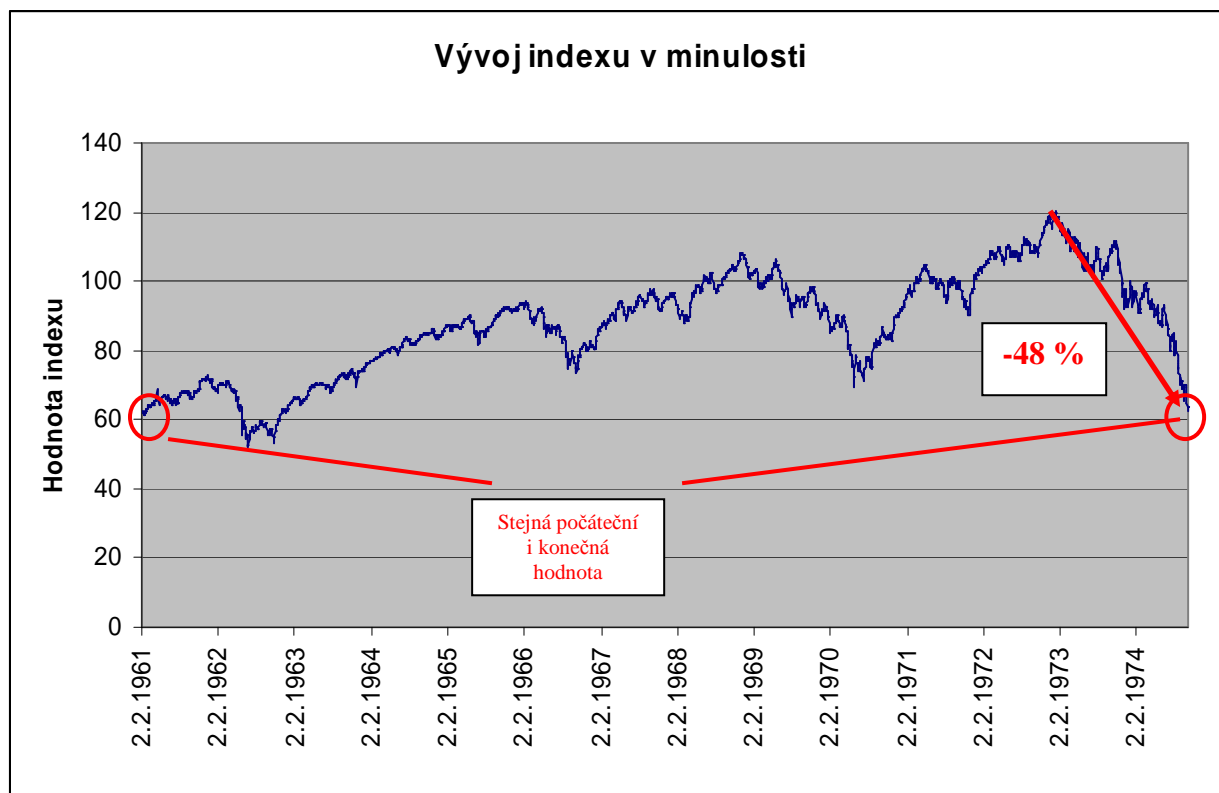
Hypoteční a finanční krize měla za následek pokles o 57 % a pokles se odehrál v období od 9. 10. 2007 do 9. 3. 2009. Tedy za necelého 1,5 roku. Hloubka propadu je větší a propad je zároveň rychlejší.

Nutno podotknout, že není jisté, jestli finanční krize vystavila konečný účet. Možná jsou trhy na dně, možná bude ještě dále klesat a své rekordy ještě posunou.

Je to výjimečné?

Je situace, kterou prožíváme naprosto výjimečná nebo se už v historii něco podobného dělo? Historie se nikdy neopakuje. Nicméně pokud budeme hovořit o poklesu akciového trhu o více než 50 %, tak to nic nového není. Naposledy se něco podobného dělo v 60. a 70. letech. Příčiny byly jiné, ale pojďme si vzít ponaučení z průběhu trhů.

I zde bylo dlouhé období, kdy akcie nepřinesly žádné výnosy. Přinesly jenom pocuchané nervy. (viz graf 2)

Graf 2

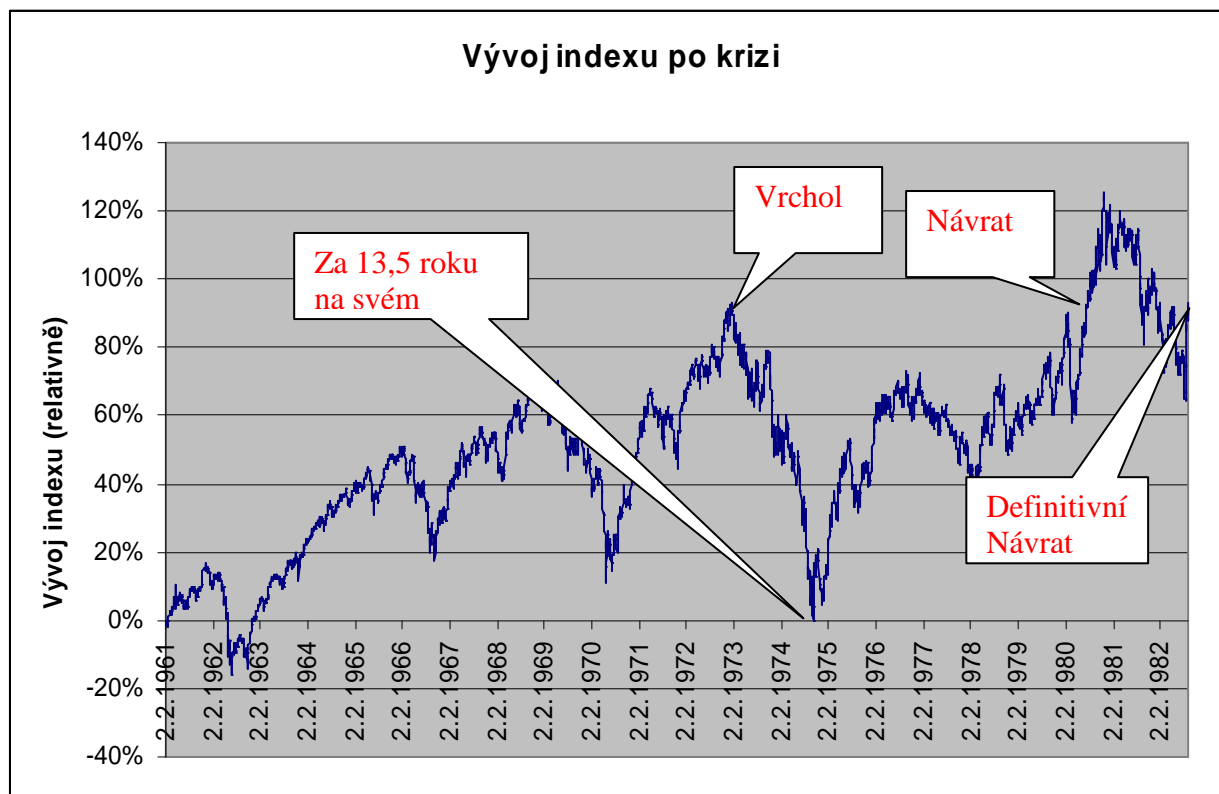
Kdo nakoupil 2. 2. 1961 akcie a držel je více než 13 let do 3. 10. 1974, nevydělal vůbec nic. Trhy byly na stejné hodnotě a to přesto, že jsme investovali na více než 13 let.

To je podobná situace, jakou zažíváme nyní. Jsme na cca 13tiletém minimu.

V uvedené periodě nebyly trhy tak divoké, jako jsou v současnosti. Tehdy za zhruba 12 let vyrostly skoro o 100 %, aby během 1 a 3/4 roku klesly skoro o polovinu. Tím se vrátily na svoji výchozí hodnotu.

Co se dělo potom?

Zajímavé je podívat se na to, co se dělo po tomto poklesu. Jak se dařilo tržím pár let poté a kdy se dostaly na svoje původní hodnoty?

Graf 3

Po propadu trhů přišel velmi rychle prudký růst. Trhy od svého dna vydělaly:

- za ½ roku 31 %,
- za rok už to bylo celkem 38 %,
- za rok a půl to bylo 64 % a
- za 2 roky to bylo 67 %

Takže kdo otálel, tomu velká část růstu utekla.

Trhy padaly z maxima, kterého dosáhly 11. 1. 1973. Zpět na vrchol se vrátily 17. 7. 1980, tedy asi za 7,5 roku. Tam ještě svoje úroveň neudržely na trvalo. Krátce ještě výrazně vzrostly, ale na chvíli se potopily pod svojí rekordní hodnotu. Definitivně se přes rekordní hodnotu přehouply 2. 9. 1982. Tedy za necelých 10 let.

Co z toho plyne

Předně je potřeba zdůraznit, že porovnáváme historické dno trhů ze 70. let a dnešní situaci. Pokud bychom byli dnes na dně, pak je porovnání v pořádku. Ale to dnes nevíme.

- Kdo kupuje dnes, kupuje za ceny roku 1996. Neztratil žádný čas tím, že by mu trhy utekly. Ztratil čas jenom tím, že možná neinvestoval, ale spotřeboval.

- Situace, kdy trhy za 13 let jsou na svém, se vyskytuje jenom málo kdy. V historických datech bylo třeba trochu pohledat a poměřovat minima s maximem. Aby se nám to stalo v realitě, museli bychom být smolaři. Kdo neinvestoval přesně v roce 1996 ale třeba v roce 1991, bude dosahovat výnosu. Kdo nevybral v roce 1974 zrovna v nejhorší den (měsíc), byl v zisku. Trhy nejsou tak kruté, jak plyne z novinových titulků, které hledají extrémny.
- Jestli se budeme pohybovat na trzích velmi dlouhou dobu, pravděpodobně zažijeme ještě někdy něco podobného. Na trzích se většina klientů bude pohybovat velice dlouhou dobu. Protože nejprve bude majetek kumulovat a potom bude majetek spotřebovávat. Vždy by měla být část majetku v akciových instrumentech. Takže připravte se na podobné poklesy.
- Kdo investuje pravidelně a začal před rokem, dvěma, třemi a má dlouhodobý horizont, ten propad trhů nezaznamená. (Mediálně ano, fakticky za 10-20 let nikoli.)
- Stejně jako na trh přicházejí poklesy, tak na trh přichází růst. Kdo nebude na trhu zainvestován, může růst propásnout. Proto je dobré jednorázové investice provádět na několikrát. Stejně tak může být chybou všechny peníze stáhnout z akcií a říci si, že počkáme. Riskujeme, že nám ujede vlak.
- Jenom za dobu, než se stihl dopsat článek, trhy vzrostly o 12 % za necelý týden. (možná vlak odjíždí, ale se ještě vrátí.)
- A jenom pro zajímavost, abychom se nebrodili jenom v pesimismu: v roce 1982 se bavíme o hodnotách indexu 120 bodů. O 14 let později se bavíme o hodnotách indexu 750 bodů. Tedy o zhodnocení na více než 6násobek. Akcie tedy za 15 let umí v extrémním případě udělat zhodnocení 0 % nebo také 500 %.

Petr Syrový

Článek vyšel v časopise Finanční poradce.

www.kfp.cz